

خه لیکل یا لیک پوه

د

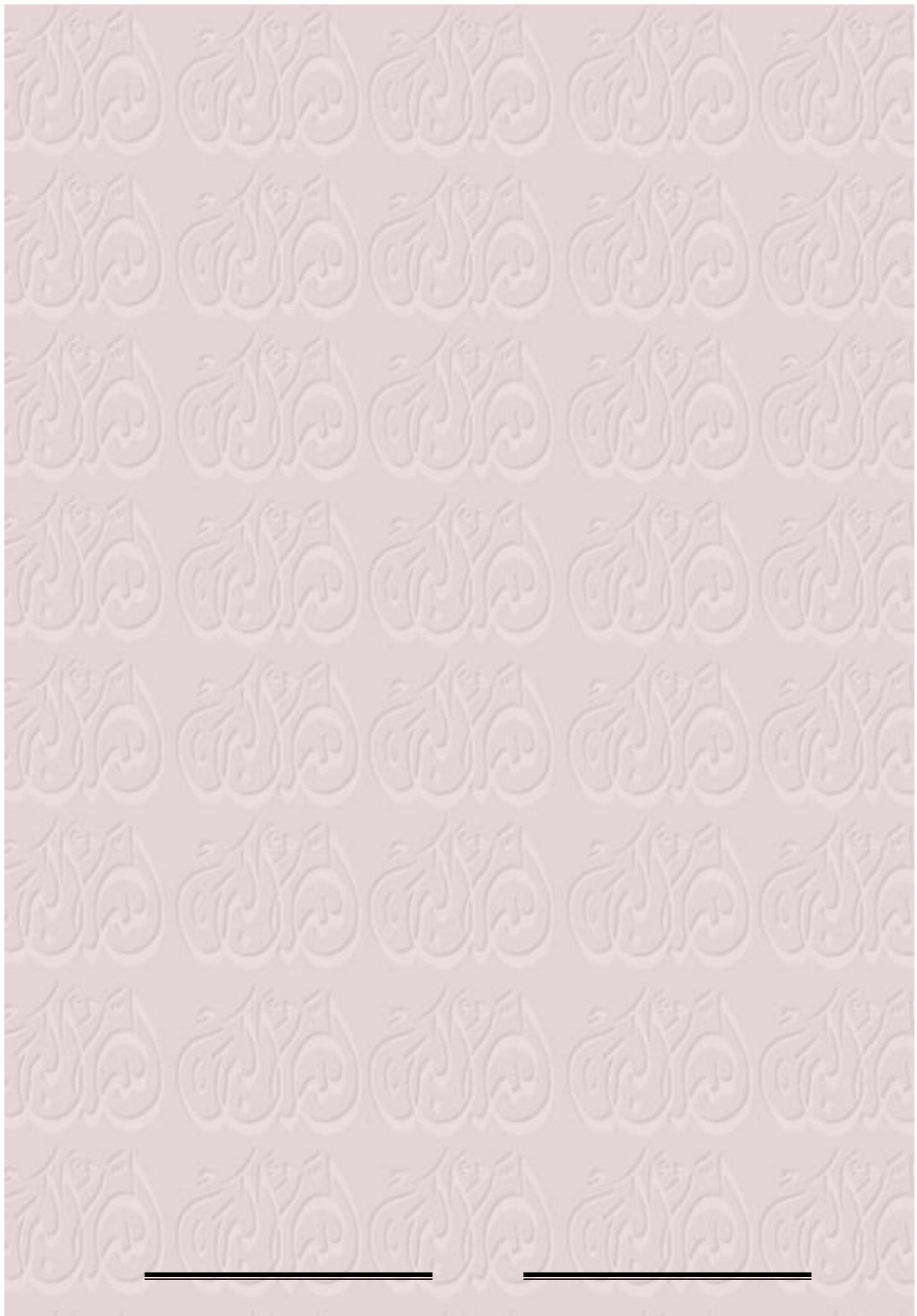
ار و انساد استاد گل پا چا الفت

جرمنی ۲۰۱۱ میلادی کال

www.ulfat.de

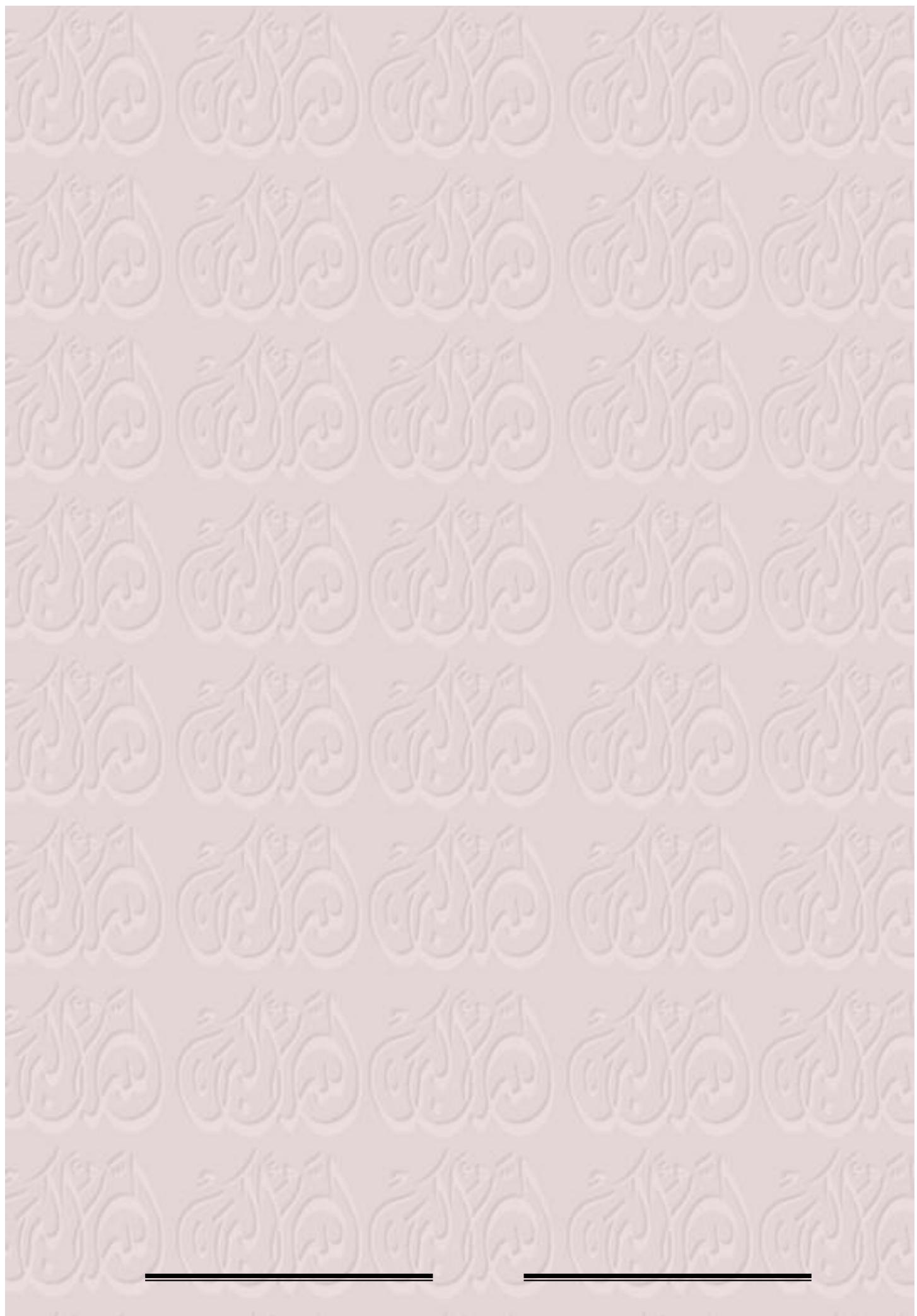

فهرست

سر لیک:	مخف:	سر لیک:	مخف:
د	۲-۱	س	۲-۱
ر	۳-۲	م و ک	۳-۲
و دا گ	۳	ر ه	۳
خ	۵-۴	و پیژن	۵-۴
ش	۵	د ک	۵
د ب	۶	و م	۶
م و ر پ	۶	ب ن	۶
پ ه	۷	ر ش	۷
د ر ج ب	۷	خ و ت	۷
ن تی ج	۸-۷	خ ل	۸-۷
ا ن	۸	و ک	۸
خ و ش	۱۰-۹	ه و ک	۱۰-۹
آ ر ز و	۱۱-۱۰	و و ب ر	۱۱-۱۰
		د	
		ر	
		و	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	
		ر	
		م	
		و	
		ک	
		د	
		ب	
		خ	
		ه	
		و	

دعا

دټول جهان واکداره! ته هر خه لري او هر خه کولي شي د هرچا اميد تانه کېري او هر خوك هر خه له تاغواري، ستا خزانې او کار خانې دکې دي، ستا په باغونوکنې دشودو، شرابو او عسلو ويالي بهېري.

ستابخششونه او انعامونه بې پایانه دي، ستا د رحمت نور په حمکو او اسمانو کنې نه خائېري.

فقیران او مسکینان درنه د چودۍ سوال کوي.

ماړه او بدایان درنه اشتها او د هضمولو قوت غواړي.

خوک درنه په زاريوا او دعا ګانو اولادونه غواړي حنې وائي چې مال او دولت راکړه!

يو وائي جنت مې په کار دی بل وائي له د وزخه امان او پناه غواړم.

خوک د حورو شومن دی او د چا غلمنو ته نیم زره نشي.

مرتبې او لوري درجې له تاسره دي، کامیابي او موفقیت ستا په توفیق حاصلېري.

دين او دنيا ستا په لاس کنې دي، راحت او رحمت، عزت او ذلت ستا له خواهان ته رسې.

بهار او خزان ته راولې، مرگ او ژوند ستا په اختيار کنې دي.

هر خه ته کوي او هر خه له تاغونستل کېري.

ددې جهان او د هنځه جهان اجرونه، خيرون، خوندونه او خوشحالی خلکو ته ته ورکوي.

زه پوهېرم چې تاسره هر خه شته.

مکر زه هر خه نه غواړم.

زما دعا او د زاهدانو دعا، زما ارزو او د پاد شاهانو ارزو یو راز نه ده.

زما سوال د بدایانو او مسکینانو له سوال ډېر فرق لري.

زه نه وايم چې حمکې او پيسې راکړه.

نه غواړم چې عزت مې ډېرلور او رتبه مې لوره شي.

موټرونې او اسونه مې نه دي په کار.

قصرونه او عمارتونه نورو ته ورکړه!

پتي او باخونه هغه چاته وبخنه چي په خاورو نه مړيري.

په بانکونو کښي د سودا ګروپيسې زياتي کوه.

د بزرگۍ اعتبارمه راکوه! حکه چي ستا په اطاعت او عبادت له خلکو نه اجراءو عزت غونبتل را ته به نه بشکاره کېږي.

زه له دې ټولو نه تېريم او نور خه غواړم.

زه هغه خه غواړم چي ته بې هم غواړي او په طلب کښي بې بې.

هوا زه ستا له رضانه خلاف خه نه غواړم.

زه وايم په جهان کښي د ظلم بېرغ نسکور کوه.

حق او عدالت ته قوت ورکړه!

په زړونو کښي رحم او د خير مينه واچوه!

په دماغونو کښي د حق نور او د حقیقت رنا پیدا کړه!

ته کولي شې چي د ظلم قوت په ورو ورو کانو میده او ذري ذري کړي يا د هوا په میاشو ظالمان تباہ کړي.

مکر مور د اتوم په بمونو هم داکار نشوکولی.

رحم و کړه

د توري کېړدی او د ډېرورمو خاونده!

په دې سره او تکنده غرمه کښي.

په دې وچه بیديا او سپیره صحراء کښي چي يخې او به يخ سیورئ، توده ډودی، شودې او مستې، کوچ او پیروي،
کورت او غوري، پوځي او پنیرونې هر خه له تاسره دي.

په خوارانو او بې وزلو رحم وکړه!

له مسافرو او لارويونه خپل خورونکي سپي ايسار کړه!

هر خوک چې راحي او ستا د کېړدی ترسیوری لاندې کېړي هغه له خپلو سپیونه ساقه او قدرې کوه!

ای د خرورو سپيو خاونده!

ستاد سپيو تاوان له تارسپېري او د دوئ په ضرر باندي ته نیولې بې.

سپي او نفس دواړه یوشان دي او هرشي ته خوله اچوي.

ته خپل سپي ونيسه او په مور رحم وکړه!

ته په خپلو سپیو دا گمان مه کوه چې دوئي به هروخت ستا دبمنو او غلیمانو ته غاپي.
 دوئي دېر حله داسمان ستورو او سپورمۍ ته هم غاپي او ستا په ملکرو او اشنايانو هم بلوسی او غوتې وهی.
 آه_ هېڅوک زما ناري نه اوري.
 دڅلوبسپیو حملې هم نه ویني.
 دوئي ولې خه نه اوري?
 ولې خه نه ویني?
 ولې په چارحم نه کوي?
 پردي خوبه نه وي؟ کېږدی خود پښتو معلومېږي.

سودا ګړه!

هرڅه چې خرڅوی هغه خرڅ کړه مګر خپل دين او ايمان مه خرڅو!
 هرڅه چې خورې هغه وخوره! مګر سودمه خوره! اوپنځه ګوټې په خوله مه منډه. هرڅه چې اخلي هغه واخله مګرد
 خوار وغريب ازار مه اخله!
 له هر حایه چې هر خه راوړې رابې وړه! مګر ګوره! چې بې انصافي او بېر حمي درسره رانوري.
 په اسونو او موټرو سورېږه! خود چاپه اورومه سپرېږه!
 له بشاره اوژه خوله نرڅه اوله چتې مه اوژه!
 لوی لوی کورونه د ځان لپاره جور کړه! خود خپل واورې دبل په بام مه غور حوو!
 پتی ډېرپیدا کړه مګر خپل پېتی مه درنوها او ځانته اغزی مه کړه.
 د ځان غم دې وخوار او س د نوروغم هم وخوره!
 دلړې بنکلې دې پیدا کړې لور همت هم پیدا کړه!
 خلک وايې په ډېروليونې خوبن دی ته هم په لړه ګټه قانع شه او ليونۍ کېږه مه!
 بدایانو وپېژندلې مګر خوار او غريب دې نه پېژني.
 راشه! دوئي ته هم ځان وښه ددوئي په غم کښې شرکت وکړه!
 په دې شرکت کښې که هرڅومره سهمونه ولړې هغه هېڅکله نه ضایع کېږي او ګټه بې یوپه لسه بلکه بې حسابه ده مګر
 دا سود ناروا نه دی روادي، بې انصافي نه ده انصاف دی.

خلك و پيژنئ!

هغه خوک چې دممليكت کارونه بې په لاس کښې دی او د واک و اختيار خاوندان بلل کېري يا په وطن کښې تاثير
اونفوذ لري پوره وپيژنئ!

هغه کسان چې زمور لپاره خدمت کوي يا زمور په سرتجارت کوي باید وپيژنوا او بنه بې وپيژنوا.
پيژنجل دانه دی چې فلانکي رئيس يا وزير دی، هغه بل په ملک او وطن کښې ډېر عزت او اعتبار لري، ددي بل ما ل
او دولت ډېر دی، يا په لورو حایوکښې په بنه نظرليدل کېري.

دا راز پيژنجل زه نه وايم زما مقصد انسان شناسي او دسړو پيژنجل دی نه د چوکيو او نومونو پيژنجل.

مور باید تره هڅه د مخه سړي وپيژنوا او دامعرفت په صحيح ډول حاصل ګړو.
دادي معرفت لپاره ډېرې پخې ستړکې او صایب نظریه کار دی.

دانسان جو هر او ذاتي قيمت معلومول دجواهرو له پيژنجلو یو په خوګران او مهم کاردي.
انسان په ډېرو پردو او ډېرو رنګونوکښې پت دی او غير له دغو جامونه ده نور کالي هم زبست ډېراغوستي دی او ډېر
لباسي مخلوق دی.

دي په هرځاي کښې بيله جلوه لري، دمنبر په سربورا ز او په خلوت کښې بل راز دی.

په بازار کښې انټورنه خوري په کورکښې بوتلونه په سراړوي او په دواړو کښې د خلکو وينې خبسي.

مور باید دهر چامعني او حقیقت ته وکورو او په لباسونو، نومونو، رنګونو و نه غولپیو، که تاسې زما منئ د چا قصرونو،
منصبونو ته مه ګورئ بلکې کار، فکر، ارادې عمل او ارزوکانو ته بې وکورئ!
تاسو باید په سروپسې وکرزئ او سړي ولټوئ!

هغه کسان چې دممليكت بهبود او سعادت غواړي او د اجتماعي درد احساس خاوندان دی هغه وپيژنئ او په محبت
ورته وکورئ!

اوسم هغه وخت تېرسو چې یوسړي به د معاش او رتبې، عزت او اعتبار له مخي پيژنجل کیده او بيا به د قوت او اقتدار له
خوا ورته خلکووکتل.

دي عصر هغه باداران او اغاکان له اعتباره وغورحول او دوطن خدمتکارانو ته په قدر او احترام ګورئ.

د دې وخت انسان په انسان کښې معنویت او فضليت لټوي.
په دې وخت کښې هماغه سړۍ بناغلی او منلى دې چې وطن او مملکت ته بې خير او نفع رسپړي. او س هغه وختونه
لاړل چې خلکو به جاه و جلال با د ریا او تذویر په طلسیم کښې حانونه پت کړل او چا به بې کار او عمل ته نه کتل.
ددې زمانې ائینه بل راز ده اوعلاوه دلباس او جامو په صفائی او خیرنټوب، دانسان معنوی تورووالی او سپینوالی هم
سړی ته بښې.

تاسې بنه حئريشئ! دغه لوی خلک او درتبو او مقامونو خاوندان ټول په ربستیا لوی نه دې، اونه ټول واره خلک حقیقتاً
واړه او کوچني دي.

او س مور پوهېدلی شو چې په مشرانو کښې کشان او په کشانو کښې مشران شته.
له لري اوله ورایه خلکو ته مه ګورئ او محض امریت او ماموریت په نظرکښې مه نیسئ! دوطن او مملکت صادق
خدمتکاران له دروغجنو او مظاهره کوونکو نه ببل کړئ او خلک وپېژنئ!

د کوم حای دې؟

يوکوري بې دلتہ دې بل په کابل کښې، بل په یو بل حای کښې.
څه ځمکه په کوهدامان کښې لري، څه په بغلان کښې څه په یو بل حای کښې.
نعني روپې بې په رشتو نو دلتہ پیداکړي مګر ګټه ورباندي نور بانکونه کوي په یو بل حای کښې.
ته ووايه چې دا د کوم حای دې؟

مينه بې له دې خلکو سره نشه او د نوروملکونو خلک ورته ډېګران دي.
ددې وطن له شعر او موسيقى نه خوند نه اخلي او د خارجي موزيك په صفت مړېږي نه. مور ته په نغوت او نفرت ګوري
او د پرديو مستخدمينو په مقابل کښې ډېره تواضع کوي. ته ووايه چې دادکوم حای دې?
دې د هېڅ حای نه دې ځکه چې هر حای دده دې او سړۍ ورته هر حائی، ويلى شي.

هوا دا هغه مرغان دې چې څلور فصلونه په څلور مملکتونو کښې تېروي او وطن نه لري، وطن نه پېژني، دیوه وطن په
هوا کښې نه الوزي او دوطن سړې او تو دې نشي تېرولي. دا هغه عیاشان دې چې بې له عيش او راحت نه نورخه نه
پېژني او له وطن سره هېڅ مينه او علاقه نه لري.

مور هغه کسان ددي وطن بللى شو چې دوطن په کابو او بوټو سر ورکوي او په سختو ورڅو کښې دوطن په کارپېږي که
څه هم پوله او پتى نه لري او په زروکو ډلو او جونټروکښې اوسي.
هوا زما په عقيده دا وطن د هغه چا نه دې چې د ډېرو ځمکوقبالې بې اخستي دي بلکه د هغه چا دې چې د وطن مينه
بې په زره کښې ده او له وطن سره علاقه لري.

کوم یو بنه دی؟

یو دی چې په خبرو ډېربنې پوهېږي د هر مطلب لپاره ډېربنې پیرایه او بنه د لایل پیدا کولی شي، د خپل منطق په زور هرڅوک تېرباسی او له ډېره عقله وښته چئ.

ساحر نه دی مکر یوشی په بل راز بندولی شي او د خلکو په اذهانو او نظرونو هر راز لوې کوي.
عملأ هېڅ نه کوي مکر په خوله هرڅه کوي او هر کار حانته منسوبوي.

بل هغه دی چې ډېړی خبرې او مبالغې نشي کولی، د ځان بندولو او ځان ستایلو اقتدار نه لري په هره خبره کښې لکه د شړومبو مج نه لوېږي، د هر چا توجه حانته نشي جلبولی په مجلسونو کښې په وج زور حانته د خبرو موقع نه پیدا کوي او په پته خوله کار کوي په دماغ کښې بې بنه بنه فکرونه او په زړه کښې بې د وطن او قام مینه ډېره ده مکر په خولهڅه نه وائي او خپل صفتونه نشي کولی.

ته ووايډا چې کوم یوبنه دی؟

زه خو وايډ چې دی بنه دی مکر د هغه قدر کېږي او د ده نه کېږي.

هغه پېژنو اودانه، د هغه ساحرانه کلمات راباندي اثرکوي او د ده صفائی او معنوی فضليت رانه پت دی.
هوا موږ په خبرو غولپرو او حقايق نشوليدلى.

مور بايد دانقيصه رفع کړو او د خپل احساس او ادراك علاج وکړو.

مور په غورو او رو او په سترګوڅه نه وينو ځکه کارونه خراب او خبرې بشې دی.

ونبیه څوله دی؟

اصلی نوم بې نشم اخستلی مکر رسمي نوم بې مامور صاحب دی.

په کارنه پوهېږي مکر په خوشامدو او چاپلوسى ډېربنې پوهېږي.

دلويو او معتبرينو په مخ کښې د حاضر باش او خانه سامان کار کوي مکر د خورانو او غربيانو سلام هم نه اخلي.
سواد نه لري، مكتب بې نه دی لوستۍ، مدرسه بې نه ده ليدلې، اخبار او کتاب نشي لوستلی مکر ماموريت کولی او سائلی شي.

په درباري اوضاعو کښې د ټولو استاذ دی مکر انسانيت او سېریتوب بې هېڅ نه ده زده، مكتوب نشي لوستلی مکر شطرنج کولی شي.

لياقت نه لري مکر ډوډي لري.

دخدای طاعت ته بې ملاماته ده مکر دامرano په اطاعت کښې اول نمبرا خلي.

دنیا بې ډېره ده مکر همت بې کم دی.

تنخوابې لړه ده او جایداد بې ډېر دی.

مسافر او فقير ته یوه سوې مړي نه ورکوي مکر مېلمنوته هره شپه چرګان حلالوي.

غل نه دی مکر له غلوسره سمه نيمه برخه لري. ساحر نه دی مکر په یو خوخبرولوی لوی خلک رانده او کاپه کړي.
ونبیه څوک دی؟

رشوت خوره! ته راپه يادشوي

چاوویل: ټندپیری مکر مړپیری نه، ماته سمد لاسه ته راپه ياد شوي.
بل وویل: ګډه خوبې مړه ده مکر سترګې بې وري دي، بيا ته راپه ياد شوي.
یوه وویل: قصاب نه دی مکر ډېرڅلک بې بې تېغه حلال کړي دي، دله هم ته راپه يادشوي.
هغه بل وویل: منکولي او پنجې بې دليوانو نه دي او خونخواردي د احل هم ته راپه ياد شوي.
بې ګناه خلک مې په زندان کښې ولیدل، ته راپه ياد شوي.
هغه ورځ چا پونښنه وکړه چې په غلو زهير، د مجرميتو طرفدار، د مظلومانو دبمن، د ناحقي ملکري، د قاتلاتو حامي
څوک دي?
ماته ته راپه ياد شوي.

سياست

وايه یوڅه کوه بل خه.
له بل نه پونښنه کوه! پخچله هېڅ مه وايه!
په شپه کښې د لمروزانکې نښه! په ورځ کښې د تورتم نښې.
که خبروپه ځان نا خبره کوه! که خبرنه وي د با خبری مظاهره کوه!
شکره لکه مرچ خوره. مرچ لکه شکره.

خلک خه وائي؟

يو وائي په دوايروکښې بې پيسود چاکارنه کېږي، بل وائي دخان او ملک رسوخ او اعتبار ورځ په ورځ زياتپري او
ضعيفانوته پنجې تېري کېږي.
څوک وائي دلته نوي نهضت او فعالیت نشه، حینې وائي صحیح اشخاص او د فکر خاوندان نشه.
شاعر وائي: نشاط او طراوت، ذوق او سرور، احساسات او جذبات نشه.
ملا وائي: د جلال آباد په نوي بنارکښې مسجد او د اذان غړ نشه.
رجب خان وائي: د جلال آباد نوي بنار جورنشو او زور بناريه لوی لاس وران شو.
دنوي بنار نقشه لکه د سيدجماں الدین قبر، یاد قرغې بند هېڅ نه جورپیري او هېڅوک نشي پوهيدلی چې د بنار مخه
کومې خواته ده او خنکه يا کله جورپیري.
حميدوائي:
چې دې نکړې نیکیو ننګ ونام لور په دوھ چومه دي د خټوډشه بام لور

بل حائی وائی:

د ریا په حق پرستو پوری خاندي په هردم دبرهمن بت پرستي

يونس وائی:

بنده کی چې د ریا کوي یونسه ده گه ریره خیشه ده نای غواړي

نه لباس کې خه د خداي بنده کی نشي؟ چې جامه دې د ریا واګوسته برکه

عليخان واي:

ژوبل زره به دې روغ نکړي عليخانه پسي مه حه جراحان دي طبیب نشه

دبغل په کتاب خه شی علم بویه هرصحاف په ملايانو حساب نه دی

پير محمد واي:

داد فرياد مې ترفلکه نه رسپوري دېنگ په دود وربتېرم خموش حکه

شیدا واي:

چې ليده پکې اثر دالم نشي خه حاصل لکه شبنم له چشم تره

څوک وائی ؟؟

څوک واي چې کور بار ترمزله نه رسپوري او د دروغو مزل لند دی.

د دروغو مزل خو تراخرته پوري دی اوکاره بارونې ترهماغه وخته مزله ته رسپوري.

څوک واي چې بد گرزي بد پرزي.

که دا خبره ربستيا واي اوس خو به یوسپي روغ نه و پاته.

څوک واي چې د دروغجن مخ توردي. ماخو ډېر دروغجن ولidel چې مخونه بې تک سپن دی.

څوک واي چې دشیطانانو دې کور وران شي.

څوک واي چې دغله په غره کښې حائی نشه.

رادې شي ودې گوري چې بشارونه بازارونه تري نه دې ډک؟

څوک واي چې غل نه بې له پاچا مه ډارېږه!

ایا دنا حقې له شاهدانو نه وېره نه ده په کار؟

څوک واي چې په تشو خبرو کار نه کېږي؟ دلته خو په خبرو هرڅه کېږي او بې خبرو هېڅ نه کېږي.

څوک واي چې د غله په رېره خلی وي ډېر غله شته چې بیخې رېره نه لري.

خوک وايي چې دېر وايي لړ تري خپري، ما خو ولidel چې هېڅ تري نه خپري.

څه وکړو؟

مور ډېر کارونه لرو او زمور وظایف ډېر سنتین دي.
هرڅه چې کوو هېڅ نه کېږي او هېڅ نشوکولی.
داولي؟

داحکه چې: کار په سېريوکېږي او مور ډېر د کار سېري نه لرو.
خوک چې لړ غوندي سم او صحیح کارکولي شي خلک بې نه خونسوی او ناکامه کوي بې.
هغه چې د خلکو خوبن وي هغه بې د خلکو له مراعاتونو نورهېڅ نه کوي او د خلکو د خوشحالی د پاره هرڅه کوي.
دختنه خلکو مراعات او خوشحالی؟

د هغه خلکو چې پخپل خیروش هېڅ نه پوهېږي.
ژرنده او جمایت نه پېژني.

لكه ګډې او اوزې په قصاب او شپون پسې يو راز منډې وهی.
دوه ملکان بې يو د بل سیوری په ډانګو نو وهی.

ددوه خانانو خوسی بې يو حای نه خري.
ددوه پیرانو مریدان بې يوله بل سره د خدای لپاره دېسمني کوي.

دوه ملايان بې يو په بل پسې مونځ نه کوي.
دوه تربروننه يو په بل پسې نه خې.

اجتماعي شعور او احساس په کښې نشه.
له حق او حقیقت، انصاف او عدالت سره مینه نه لري.

ښه نو مور څه وکړو؟

مور باید يو خوتنه د کار سېري پیدا کړو.

چې هم کاروکېږي، هم په کار پوه وي، هم د کار کولو صحیح طریقه ور معلومه وي.
خینې کسان وايي په يو خوکلانو نه پسلې کېږي، په يو ه مملکت کښې خوتنه هېڅ نشي کولي، خوتنه به کوم خای ته
ورسېږي، تر خوتول نه شي کارونه نه ښه کېږي.

په دغسي خبرو ساده ګان ډېر زړغولېږي او هغه کسان چې انسان ته يوازې د جسمانيت له خوانه ګوري بلکې تدبیر، فکر
او د ادراک قوت ته ګوري هغه پوهېږي چې يو سم او صحیح انسان د يوې سمې او صحیح نقشې او صحیح پروګرام په
طرح کولو په دنیا کښې لوی لوی کارونه کوي او ډېر خلک په سمه لاره د عالي مقصد په لوري روانولي او بیولی شي.
ددغه شان خو تنو سرو له لاسه ډېر ډېر کارونه کېږي او دغسي اشخاص هرڅاي ته رسیدلې شي.
په دغسي یو ګل باندې سل پسلې جورېږي مګر په خو پسلې وکښې مور د دغه شان خو ګلونه نشو پیدا کولي حکه چې نه
بې شو پېژندلې.

زه دا نه وايم چې نشته ياپه دي خاوروکنې استعداد محوه شوي دي ، بلکې وايم چې باید په دغسې سرو پسې وګرزو او د وطن غرونه، کلې او کورو نه ورپسې ولټوو.

مور نه يو خبرچې زمود په غرونوکنې خه راز گنجونه ترخاورو لاندي پت پراته دي؟ په دي و چه او سپېه بيديا کنې

کوم حائی دحيات او به ترحمکې لاندي غلي شويدي؟ په دغو خوارو او زرو جاموکنې خه راز انسانان پیداکيري؟

په دغو خلکوکنې چه زمود نظر او توجه نه جلبوی خه فکرونه او خه ارزوکانې موجود دي. که مور په دي پوه شوچې:

دیوسف خیرو جاموکنې خه گناده بنه لباس کنې چې گناه کړي زلیخاده

راحئ، خیرې کړو داسې جامې رکینې پکې وکورو خبرې دېږي ننګينې

نو هله به دا شخصو حقیقت او ماهیت ته ورسپرو او زمود انتخاب به دلباس او خو خورو خبروله مخې نه وي بلکې دمعنی او حقيقی هویت له حیثه به وي.

مور باید هرچاته په حیر حیر وکورو او په خلکوکنې سترګې وغرو.

سترهکې غړول یاکتل دانه دي لکه چې اوں هم ځینې دجاه وجلال خاوندان نورو ته په حقارت گوري.

ډېر خلک شته چه د چا ترېږې لاندي ېې کلونه تېر کړي مکر لیدلې ېې ندي.

ډېر خلک وايی او زه هم وايم چې د کارسې نشته ځکه کارو نه خراب دي.

دا خبره له لویونه نیولی، ترورېبورې هویکوی مکر سوال دادی چې چېره؟ او په کوم حائی کنې؟ په یوه کورنۍ او یو بنارکنې نشته؟ که په وطن او هیوادکنې که چېږې دکلې او کورخره وي نوکله کله خو په یوه کاله کنې د خبلو

اویه هم نه وي مکر په بل حائی کنې سیند بهېږي او په ځینو کورونو کنې ویالې روانې وي.

که په وطن و مملکت کنې ېې لټوو نو په گوشته کنې هم حوانان شته او لعل پوره خو په مېرو پوره ده.

وو پرېزئ او همه و پرېزئ!

که په زره کنې فساد او خيانت نه لرئ! که صحيح نیت اوښې ارزوکانې درسره وي، که د حق او حقیقت په قوت عقیده لرئ.

له حق وېلو او حقیقت بسکاره کولو مه وېږي او په حقاني جرئت نا حقه ظلمونه او داوهامو بوقان مات کړئ!

په هرځای او هر چاکنې چې خیانتونه او فسادونه، ظلمونه او بدکارونه، ریا او تزویر، ېې کفايتې او نالایقي وینې ورسره

جهاد وکړئ او په هر مورد کنې خپل صحيح او انتقادی نظریات بسکاره کړئ!

له هېچا مه وېږي او هېڅکله سترگې مه پټوئ!

که د خپل شخصي اونفصي اغراضو لپاره کار کوي!

که د وطن او مملکت په نامه خلک غولوئ!

که په زره کښې تکي او برګي لوئ!

نو ددي عصر له بصيرت نه ووبېږي او پوه شئ چې کاړه بارونه ترزله نه رسپېري او بي اساسه عمارتونه ډېر ژرنېږي.

که یو آمر په تاسي باندي سترگې سري کړي او له قانون او عدالت نه خلاف امرونه کوي، که یو خان او مملک په خپل زور

او قوت تاسي نه بیخایه لحاظونه او مراجعتانونه غواړي که خوک لورو مقاماتو ته لاره لري او په تاسي د سفارش خطونه

راوري مه وېږي او په حق تینک ودرېږي.

که تاسي خيانت ته اقدام کوي يا دنفس دشیطان لپاره حق باطلوئ که هر خومره موافقتونه درسره وي او قوي لاسونه

درسره شريک وي، که ټول عمرمويوه او بل ته تملقونه کړي وي نود سبا ورځي له باز خواست نه ووبېږي!

هوا د مظلومانو او بي وزلو له فرياد نه ووبېږي!

هغه کسان چې تاسي خپلو معابوته ملتفت کوي او ستاسي نقايص درښي لي هغوي نه مه وېږي! مکرله هغو متملقينو نه

وډارشئ چې ستاسي خيانت ستائي او ستاسي په سترګو پردي غوروي.

چاچي په مملکتي دواړو کښې لکه د شرکتو امران بو azi په پيسو کومه رتبه پیدا کړيده يا ٻې په خوشامدو او تملقو نو

خان یوه حدته رسولی وي او وظيفه نه پېژني بلکې اشخاص او درباريان پېژني، هغه بایدله خپل آينده سر نوشت

څخه ووبېږي.

هغه کسان چې خدائ پېژني او له وطن او ملت سره علاقمند وي د مملکت له تخت و تاج او له خپل اولوالامر او پادشاه

سره ربنتيانې مينه او علاقه لري د حق او عدالت له مقتضا سره سم د خدائ دپاره کارکوي نو:

(لا خوف عليهم ولا هم يحزنون).

استاذ ويل!

استاذ مور ته درس را کاوه او مور بي ډېرسه پوه کولو.

دده په تعليمونو، اجتماعي شعور او احساس ډېر قوي کيده او په مغزو کښې بيداري پيداکيدله ده مور ته د حساب او محاسبې اصول هم نبودل او ويل يې تاسو باید هر وخت له حانه سره حساب وکړئ او حسابي خلک اوسي!

يوه وړئ يې د حساب په درس کښې مور ته ويل:

که يو عدد له بل عدد سره داسي یو خاي کړو چې یو پاس او بل لاندي وي لکه ۲ نو خلور^۴) تربنه جورېږي او دیوه وجود په بل کښې محوه کېږي او استقلال يې ورکېږي.

مکر که دواړه خنګ په خنګ یو خاي کړو لکه ۲ نو دوه ويشت ورځني جورېږي او دوه شل کېږي د دواړو عددونو شکلونه او صورتونه هم په خپل حال پاته کېږي.

حکه چې په دې صورت کښې دملکرتيا، اتفاق او ورورولی راز پت دی او په هغه بل صورت کښې تفوق تسلط او محوه کول مضمري.

ده ويل که داتفاق او مکرتيا په صورت یوتن په خان پسې بل روان کړي شي نوقدر او مقدار يې ډېر زیاتېږي او مرتبه يې لورېږي.

(يعني له احادو نه عشراتو، ماټ تو او الوفو..... ته خبره رسېږي). که یود بل په اوردو سپرېږي او بل د بل په اوردو نو که پنځه تنه وي يعني پنځه الفونه یود بل په سر د پاسه کېږدو هماغه پنځه ورځني جورېږي او شکل وصورت يې هم محوه کېږي زمور استاذ مور ته په حساب او رياضي کښې هم د اجتماعياتو او سياسياتو دفلسفې درسونه راکول او مونږې په کولو چې باید یوله بل سره داسي یو خاي شو چې د تنازع..... په میدان کښې خنګ په خنګ ودرېږو او خوک د چاپه سرباندي پښې کښېزدي، یود بل استقلال سلب نه کړي دلاندي کولو او محوه کولو غرض په کښې نه وي بلکې یود بل درجه او مرتبه لوره کړي.

ده ويل: مور به یو مخکې کوو او مشرکوو به يې مکريو د بل په سر نه سورېږو او د بل د تېټولو چم به نه کوو زمور استاد دا هم ويل:

که مونږ دوه مساوي عدونه لکه^۱ ۱، ۲، ۳) هريوله بل نه وراندي وروسته کړو نتيجه يې یوه ده مکر په دوه متفاوتو عدونو کښې تقديم و تا خير ډېر فاحش فرق راولي او په مقدار کښې ډېر تفاوت راحي.

که مور یو او نه یو خاي کوو او داسي يې لیکو^{۱۹})، نولس کېږي مکرشل کېږي نه که هم دغه دوه عددونه داسي ولیکل شي^{۱۱}) خبره سلوته نېډې کېږي او ډېر زیادت په کښې راحي.

همدغه سبب دی چې په پو هو جو اعموکنسې هغه خوک د مخه کېږي چې قدر او مقدارې له هغه بل نه زيات وي او
دده په مخکې توب باندې د جامعې قدر او قيمت ډبر لورېږي.
مور باید په دې سرپوه شو او د هر چا استعداد، معیار، مبلغ او مقدارته وکورو.

عجب انسان

روند نه دی مئکر خپل عیبونه نه ویني.
کون نه دی مئکر خپله اوري او د بل نه.
زره لري زره سوي نه لري.
خپله لړه پوهه ورته ډېره بنکاري د بل ډېرعلم ورته لړ معلومېږي.
دبل لړ مال ډېر په نظرورخې او خپل ډېر مالونه ورته لړ بنکاره کېږي.
دادې لپاره چې خلک ورته لاس په نامه ودرېږي، خلکوته لاس په نامه درېږي.
دفرعونیت لپاره غلامې قبلوي او د عزت لپاره ذلت ته غاړه ړدې.
دين په دنيا خرڅوي او دنيا په پوچو اعتباراتو پلوري.
لكۍ نه لري او خلک ورته بې لکۍ نه وايې.
څلورېښې نه لري او په څلورو روان دی.
آس نه دی مئکر خلک په لغتو و هي.
بنکرنه لري مئکر سرتمهه دی.
له عقله پياده وي مئکر هېڅکله پلی نه هکري او په موټركښې هم د خپل جهل په خره سپور وي.
ته به واې : دا خوک دی؟ زه وايم: بې پوهې زورور.

خان لالا

خان لالا هېڭىلە بې نوکرو او سېرىو نه گۈزى.

دى هېچا يوازى نه دى لىدى.

پخپل صفت ھەر خوک خوشحالىرىي مەركىدى بې لە خپلۇ او صافو بله خبرە نشى اورىدى.

كە بل خوک دده صفتونە بىان نىڭىرى دى پخپلە خپل صفت پە بىنە شان كولى شى اولكە سېايى پخپلە ھان ستايى.

خان لا لا بخششونە ھەم كوي او پە كاڭ كېنى پە زرها وو روپى نقدا و جنس يوه او بل تە ورکويي مەرك خوار او غريب تە سوی مېرى ھەم نه ورکوي.

حاكم او علاقە دار، مدیر او مامور، خان او ملک تە سل قىسمە طعامو نە تىارويي مەرك مسافر، كوندىپ او يتىيم تە يوسكۈر كەم نشى ورکولى.

كە تاسى خان لالا خوشحالوئى نو قلم او كاغذ راواخلى او دده بخششونە حساب كىرى يابى خىرخ يو پە لىسە زيات ونىئى مثلا دده پە مخكىپ وواپىچى دخان پە كوركىنى يو كوركىنى دە كاڭ خلويىت منه لەكپىرى او دغۇريو خوبى ھېچ حساب نشه.

خان لا لا نور صفتونە ھېچ نە پېژنىي، پام كوي چى دفضل و لياقت خبىرى دده پە مخكىپ ونه كېرى، او داجتماعي خدماتو يا اخلاقىي فضايلو نوم پە خولە وانخلائى، تاسى به دخانانو پە خوى اوبوی بلدنە ياست مەرك مالە رجب خان سره دېر صحبتونە كېرى او دوئى دېر بىنە پېژنىم.

ماھىنىپ داسى خانان ھەم لىدىلى دى چى لە خوارى ژرنىدە ساتى او لە كېرى مىز نە اخلى.

رشوتونە

رسمىي رشوت: ھەنگە رشوت چى حاكمان، ماموران، قاضيان او منصبداران بې اخلى.

غىررسمىي: ھەنگە چى خان، ملک، ناظر او نوروتە ورکول كېرىي.

معنويي رشوت: تملق مخامخ صفتونە دعا گانپى او داسى نور.

دېپاك نفسورشوت: دايىكە، دحقوقو پىسىپى، خدمتونە، مېلىمىستىا.

د ئالمانو رشوت: ھەنگە رشوت چى حق باطلوي او باطل حق كوي.

دەھىنپىارانو رشوت: چى كار لە حق او اصولو سره سەم و كېرى او رشوت پە كېنى واخلى.

افراتىي رشوت: چى دېنلىكىنونو داسھامو اخستلۇ لپارە وي.

غیر افراطي: چې د نس مړولو اوتن پټولو لپاره وي.

د ریا کارانو رشوت: لريشی ردول او په مجلسونو کښې یادول او په ډېرو باندي غلی کيدل.

د فاسقانو رشوت: پیمخي.

د احمقانو رشوت: د رشوت په طمع او اميد له حق او قانون نه تېربدل.

د محطاوطو رشوت: د یوه اوبل لحاظونه او مرا عاتونه.

د متملقينو منطق

یوه پاچا له چانه پونتنه وکړه چې زما په ورغوو باندي ولې وینته نشه.

هغه وویل حکه چې پا چا پخپلو لاسونو باندي په لپولپو روپې خلکوته ورکوي او ورغوي ې سولېږي.

پاچا وویل چې د نورو خلکوورغوي خو هم ماغوندي دي.

هغه وویل: هغوي هم پخپلو لپو ستاله لپو خه اخلي او ورغوي ې سولېږي.

پاچا بیاویل: هغه چې زه هېڅ نه ورکوم د هغوي ورغوي هم دغه شان دي.

هغه په جواب کښې وویل: هغوي چې سنا پخششونه د نورو په حق کښې ويني نوله ډېر حسرت او ارمانه خپل ورغوي سولوي او افسوسونه کوي.

د بنحو دار

یوه وویل: زه له خپلې بنځې دومره وریږم چې هر خه وايی هغه کوم.

بل وویل: زه بې له ویلو هم د هنې په رضا کار کوم.

دریم غړکړ چې زه هېڅکله بې له خه تحفې او سوغاټه کورته نشم تللى.

څلورم وویل: ماله ډاره بېخې بنځه نه ده کړې.

مور په هر چا پسې نه څو

یوملګرۍ په لاره کښې مخکې شو.

بل ورته وویل: مور پښتنه یو په چا پسې نه څو او خوک نه پریږدو چې له مور نه د مخه شي.

هنه وویل: رښتیا چې تاسې تل په خروپسې حئ او خره مو په مخکې وي يا د اسونو په مخکې منډې وهئ او په سړو پسی هېڅکله نه حئ.

په خروکنېي هم الفت شته

له یوه لیکونکی سره چې تخلص بې الفت و خوتنه ملکري ولارو.
خوتنه خره په لاره تېرېدل چې وربوزونه بې یوله بله نزدې کړي و او ختونه بې ګروں.
يوه غږ کړ چې په خروکښې هم الفت شته.
الفت سمد لاسه وویل:
هو! لکه زه چې په تاسي کښې يه.

درجہ خان دعوتنامہ

لہ ڏپری مودی می دا سودا و ه چې یوه شپه تاسی میلمانه کوم مکر جوئت می نشو کولی حکه چې اوره ڏپرکران دی. نن سهار ستاسی طالع بیداری وي چې دحاتم طایبی کتاب لاس ته راغی او تر تاثیر لاندی راغلیم. په همدغه وخت کنبې دامشہوريت هم رایه یادشو:

مهمان روزی بخود میاورد
نومی له حان سره فیصله و کرده چې دکل کرم وخت هم دی او د پنج کتاب ملاصاحب هم ویلی دي:
کرم حاصل زنده گانی بود
کرم مايده شاد مانی بود
نو راشه! په يوه دانه ګل کرم به جناب قاضي صاحب او دوه نورملکري خوشحاله کړي او ضمناً به د خپل جود او سخا
يوه دوه ناحقي شاهدان هم دقاضي په مخکې تېرکړي. نو اي ګرانو ورونو ګرانو ملکرو!
توکل یه خدای، بیکاته زما حای ته راشئ!

مُنگوری! خدای پاک فرمایلی دی: (کلواو اشربوا ولا تسرفو).
نوتا سی هم بی امری مه کوئ! حکه چې دهونبیارانو متل دی: (نیم نان راحت جان)
بله دا چې: طمع رانباید که چندان کنی که صاحب کرم را پیشمان کنی
(لاہور رجب)

نتیجه یعنی خه؟

رجب خان: دامامورین او میرزایان چې نتیجه نتیجه وايی ددې خه معنی اونتیجه خه شي ته واې:
عجب خان: لکه له شودو نه چې خوک پیروی تول کړي ياله مستو نه کوچ وباسې نتیجه هم دغه شان شي دی. کوم
اماور چې دیوې فقرې تحقیق اوتفتیش ته مقرر شي او له خلکو سره دومره سوال او جواب وکړي چې مقصداً ومدعا
ورکه شي نو بیاچې له هنغو پابو نه مطلب را باسي نتیجه ورته واې:

رجب خان: بنه دي پوه کرم، هغه ورخ چې زمود کلې کښې مړی شوی او حاکم صاحب له میرزایانو سره راغنى
قاتلان خو تبتدیلی و مکر دوئی دا نور خلک له سوال و جواب لاندې ونیوں او یوسوال به بې خوڅو خله کاوه. زه
حبران یه چې ولې دوئی یوه خبره دومره شاربې او خلک په تور او سپین اړوي او س پوه شم چې دوئی کوچ ورځنې
ایستل او پیسې بې پکې اخستلې نوهر کله چې نتیجه او پیسې لاس ته ورغلې بیا خوک په مړی پسې ونه ګرزیدل اونه بې
چاپوښته وکړه.

بنه دمیرزایانو په نتیجه خودې پوه کرم او س یو خونورې نتیجه هم راونې.

عجب خان: نتیجه په هر خای کښې فرق کوي خکه وايم چې زمود په ملک کښې:
دلعلم نتیجه: امامتی کول او خیراتونه خورل.

داماموریت نتیجه: رشوتونه اخستل.

دمال او ثروت نتیجه: سود کول.

دهوښیاری نتیجه: چل او فریب.

دنناپوهی نتیجه: شرارتونه او فسادونه.

دندارای نتیجه: غلا او ناحقه دعوی.

د قوت نتیجه: ظلم او تعدی.

د پاک نفسی نتیجه: فقر او قرضاري.

د چالاکۍ نتیجه: معتبری.

د چاپلوسى نتیجه: د آمرینو خوشحالی.

انسان یعنی خه

رجب خان خوبه تاسې پېژنۍ چې وظيفې بې نه دی خورلي مکرملا شوی دی، د ادبیاتو په فاکولته کښې بې خه نه
دي لوستي خومقالې لیکلې او شعرونه ويلى شي.
داستدلل قوت بې هم بدنه دی او په فیلولو جی کښې لاس خه چې پښې هم لري، خنکه چې د ده خبرې عجیبې
غریبې دی هغسې بې دلایل هم دی.

هغه ورخ چا ورنه پونستنه وکره چې انسان یعنې خه ؟
ده وویل:
منطقیان ورته حیوان ناطق وايی یعنې هغه حیوان چې خبرې کوي.
شاعران وايی:

په ناطق حیوان تعریف چې دانسان کړي

په خبر رو غولی دلی هلك سان دي

سېږي نه دی چې بې کاردس رونه وي

په خبر رو که هرڅو مرہ به پوهېږي

داروین وايی: انسان دبیزو زوی یا لمسی دی.
مکر زه بې له خان صاحبه بل چا ته انسان نشم ویلی حکه چې پاک خدای انسان ته ظلوم او جهول ویلی دی اوله خان
نه زیات ظالم او جاهل نه پیدا کېږي.

رجب خان د لغوي تحقیق په وخت کښې کله چې پښتو يا فارسي لغتونه عربی ته راکاري نو خان او خاين له یوې مادې
نه مشتق بولي، مګر کوم وخت چې عربې لغتونه پښتوكوي نو بیا وايی چې (نس) يا انسان له (نس) نه ماخوذ دی نو د
د هر چې نس لوی وي او په پرديو مالونو هم نه مړېږي هغه خان او حضرت انسان دی.

خوشحالۍ او غم

له خوبه را پا خېدم، ستړکې مې ومبلي، د ډول او سرني او ازمه ترغوره شو.

یوه شیبه وروسته سره ډولی او لویه ورا رابنکاره شوه چې ډېر خلک ورسه خوشحاله روان و.

زه هم له دوی سره ملکري شوم او په دغه خوشحالۍ کښې مې خان شريک کړ.

ماғوندي نور هم ډېر خلک له دې ډولی سره روان و او په پردي واده کښې بې لاسونه غورخول. خوک چې ددنیا په
خوشحالیوکښې مطالعه لري هغه به ماټه هېڅ تعجب ونه کړي.

که مور د دنیا لویه ورا او ګورو نو د خوشحالۍ ناوې دیوه کورته ورځي مګر وچولی دډېرو غوريدلی وي.

ددهولی دنه حا ل چاته نه وي معلوم، ددهولی خاوند په راز راز تصوراتو کنې ورک وي. او نه پوهېږي چې بیکاته به خه راز بشره ويني؟

دغه مجھوله ليلی او نا معلوم حقیقت په بنايسته حجابونوکنې پت وي او ټوله ساحري یې په همدغه پتوالي کنې وي. په دغه حا ل کنې چې د واده خاوند لا د حسن او جمال له مخه پورنۍ نه و اخستی اویوازې د مینې او محبت په کيف مست و خپل خان یې دسعادت اونېکمرغى رنا ته ډېر نړدي ګانه مکرپه حقیقت کنې همدغه شیبه دی دسعادت په غېړکنې او د خوشحالی پلوشو ې شاو و خوا رنا کړي ووه.

ددنيا هر راز نېکختي او هرچو دل خوشحالی دانسان په احساس او تصورکنې خای لوی، همدغه احساس دی چې د غم شپې او خوشحالې ورځې يوله بله بیلوی.

همدغه سبب دی چې یوشی یوسپې خوشحالوي او بل خپه کوي دیوه لپاره غم د بل بنادي شي. مور په دغه ګمان چې د خپل یوه ملګري کورته د خوشحالی دولی ورو تول خوشحاله و، چا اسونه حخلول، چا به نښې ويشتلي، ځینو اپنونه کول، ځینو توکې او مسخرې کولې او په همدغه شان وضعیت مابسام تیاره کلې ته ورسبدلو او ډولی. د کاله په مخکې بنسکته شوه.

ښځې راغلي او د ډولی پردي یې جئکې کړي مکرې په دينه چې یوه بنايسته مړه ناوي وويني نور خه په کنې نه و. دغې بنسکلي پېغلي دانه غونښل چې په دغه کاله ننزوی او خپل ګران ملګري په بل چا بدلت کړي. دغه اجاري واده دا مجبوره کړه چې په زهرو خان ووژني اوله ډولی. نه جنازه جوره کړي. د دې حا ل له ليدو سره سم دثرا او ازونه پورته شوه او دهر چاپه احساس کنې بدلون راغي، همدغه وخت مونږ و پوهیدو چې مونږ له یوې جنازې سره خپل تصور او ګمان خوشحاله او په خندا روان کړي ووه.

زمور ګمان دومره قوي تاثير درلود چې مړي ېږي راباندي په ډول او سرنې کورته وور. زما یوه ملګري وویل: په ربستيا چې خوشحالی خوک په زور او اقتدار یا په ډېر و پیسو کورته نشي راوردې بلکې د زړو نو موافقت غواړي.

يو بل ملګري (چې د دې واقعي له عکس سره مخامنځ شوی و، هغه وویل: هر کله چې ګمان دومره مؤثردي خومره به نه وي چې دا قوت شامدام پاک وساتو او په نه لاره کنې ې صرف کړو.

آرزو

هلهه لري دغره په لمن کښې د لمړ پلوشو ته خه وحبلدل لکه چې په اسمان کښې ستوري او په زرونو کښې د ارزوښکلی
مخ حلبېي.

زه نه پوهېرم چې دا دسترګو لپاره حلبیدونکي شى خه شى دى؟

د کومې مستې پېغلي د لاس ائينه د، که د کومې مشعوقې د غارې امېل نه کومه قيمت بها مر غلره لويدلي ده؟
د هنې تجلی پلوشه ده چې په کوه طور کښې بې خان بنکاره کړي که له کوم کان او معدن نه کوم بنکلی غمی راوتلى
دى؟

دغه شان دېر فکرونه او گمانونه پیداشول او زه بې په هغه لوري روان کړم زه نه پوهېدم چې په خه شي پسې حم او خه
به په لاس راشي؟

زماتصورات او خيالاتو دغه مجھول شي زما په نظر کښې ډېربنایسته کړي و، زه خپل مطلوب ته په دېر لور قيمت قايل
. ۹۰

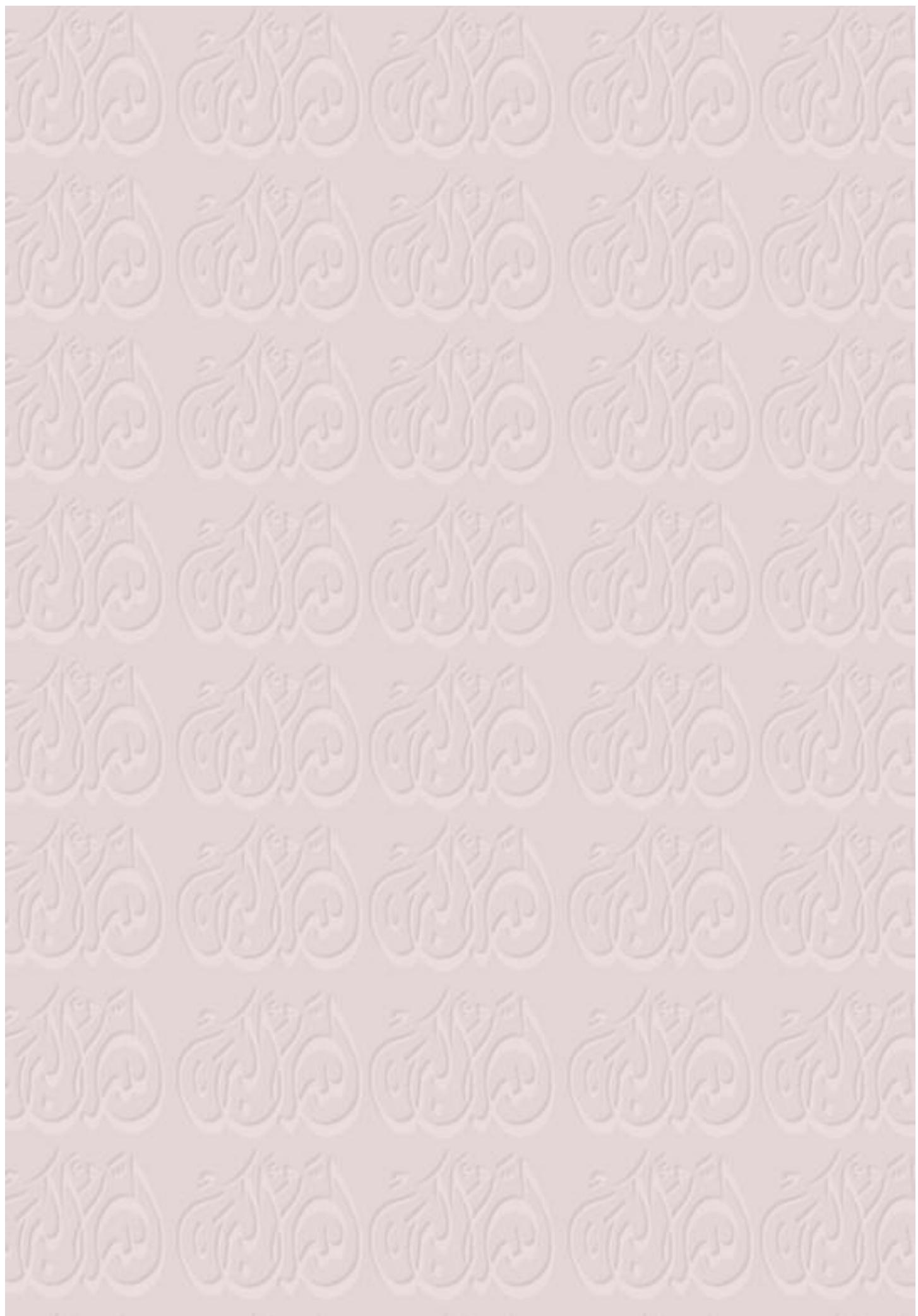
ماله خانه سره ويل چې په غرونو کښې هرڅه موندل کېږي او په دنيا کښې حینې داسي غرونه هم شته چې دخداي
استازو په کښې رازو نياز درلود او د خدايی فکر ونو خانګویه کښې حنټيکلې ده، دلمړ او سپورډي لمړ پلوشي په دوئي
لوپري او د خداي د رحمت وريخې مدام د دوئي په سرګرزي.

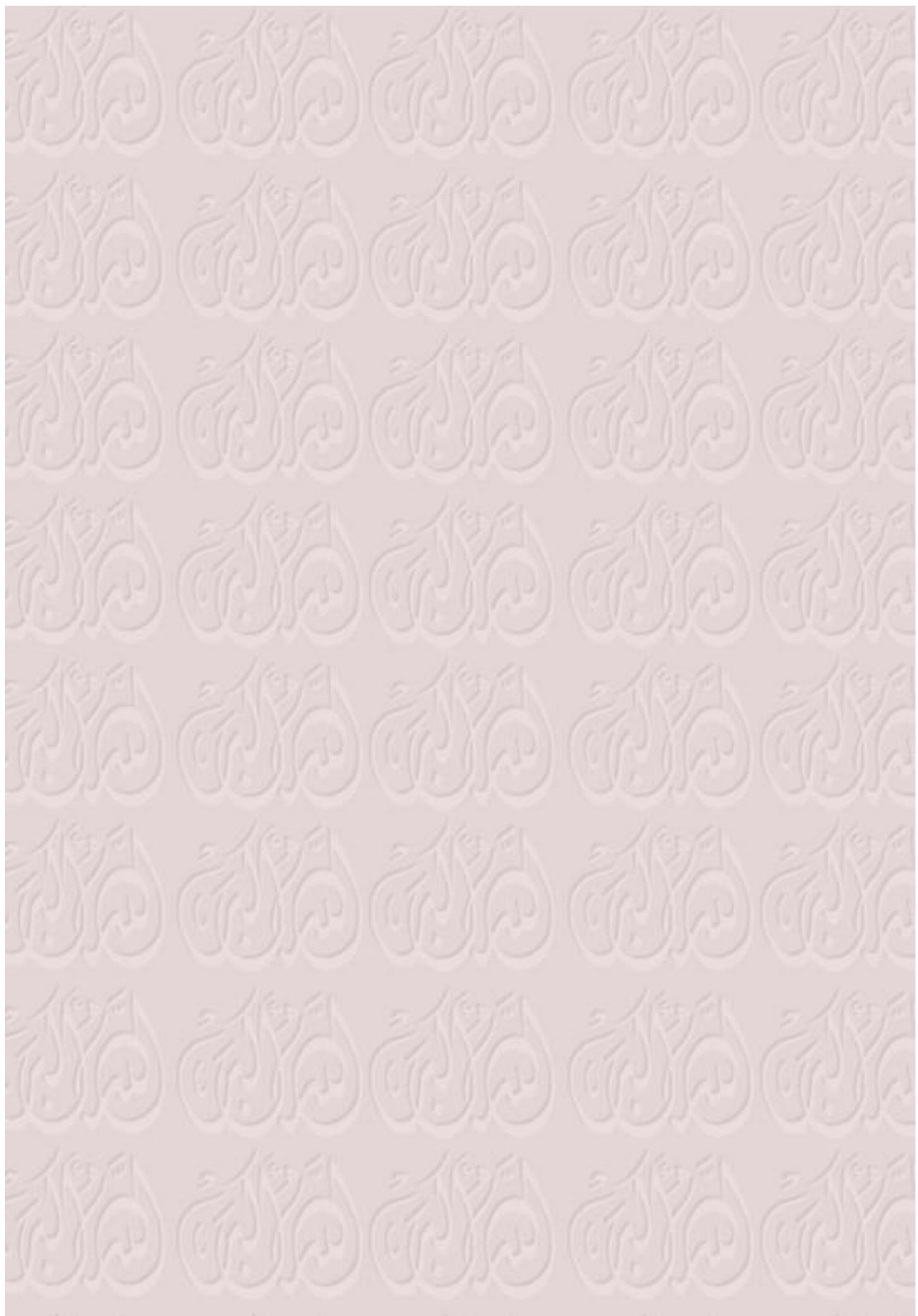
دغه راز دېر خيالونه او تصورات راسره ملکري و چې زه هلهه ورغلم او خپل مقصدته ورسيدم. هغه شي په حقیقت کښې
هېڅ شى نه واود دنيا په بازار کښې بې هېڅ قيمت نه درلوده، زه پوه شوم چې دنيا موږ هروخت په همدغسي شيانو
غولولي يو او دېر خوشې شيان بې راټه له ورا حلولي دي.

له موږ سره هروخت لور فکرونه او ستر خيالات ملکري وي، مګر عملاً په دغسي ناوره او خوشې شيانو پسې روان يو.
هغه خه چې موږ له لري وينو اونه يو ور رسيدلي موږ ته دېر بنایسته بنکاره کېږي او په لور قيمت ورته ډايلپرو مکرپس له
رسيدلو پوهېرو چې موږ په هسي او خوشې شيانو پسې هڅه کوو او په داسي شي پسې حو چې هېڅ نه په کاريږي
هماغه ليلى چې خلک بې په دیدن پسې رندېږي حینې نور چې ور رسيدلي دي هغوي بې او س له کته غور حوي او
هېڅ قدرېي ورسره نشه.

دا لیلی دانسان هماغه ارزو ده چې مخکي له رسیدلو یو رازوي او وروسته تر رسیدلوبل راز کېري او دزرونو له کوره
ایستل کېري.

((پاى))

ٿه لیکل یالیک پوه

www.ulfat.de